

Saeima ir pieņēmusi un Valsts
prezidents izsludina šādu likumu:

Grozījumi Autortiesību likumā

Izdarīt Autortiesību likumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 2000, 11. nr.; 2003, 8. nr.; 2004, 10. nr.; 2007, 6. nr.; 2008, 3. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2010, 205. nr.; 2011, 58. nr.; 2013, 87., 188., 243. nr.; 2014, 257. nr.; 2017, 106. nr.) šādus grozījumus:

1. Papildināt 1. pantu ar 12.¹ punktu šādā redakcijā:

"12¹) **kopija pielāgotā formātā** - darba vai blakustiesību objekta kopija alternatīvā formātā, kas ļauj personai ar funkcionēšanas ierobežojumiem piekļūt darbam vai blakustiesību objektam, līdzīgi kā to var persona bez šādiem ierobežojumiem;"

2. 19. panta pirmajā daļā:

izslēgt 1. punktā vārdus un skaitli "ievērojot šā likuma 20. panta noteikumus";

izslēgt 2. punktā vārdus un skaitli "ievērojot šā likuma 21. panta noteikumus";

izteikt 3. punktu šādā redakcijā:

"3) darbs tiek izmantots personu ar funkcionēšanas ierobežojumiem vajadzībām;"

papildināt daļu ar 3.¹ punktu šādā redakcijā:

"3¹) noteikts darbs tiek izmantots tādu personu vajadzībām, kuras ir neredzīgas vai ar citādām lasīšanas grūtībām;"

izslēgt 10. punktā vārdus un skaitli "saskaņā ar šā likuma 29. pantu".

3. Izteikt 22. pantu šādā redakcijā:

"22. pants. Darba izmantošana personu ar funkcionēšanas ierobežojumiem vajadzībām

Bez autora piekrišanas un atļaušanas samaksas, ievērojot šā likuma 18. panta otrās daļas noteikumus, nekomerčiālos nolūkos drīkst sagatavot izziņota darba kopiju pielāgotā formātā un to reproducēt, izplatīt un publiskot personām ar funkcionēšanas ierobežojumiem, ciktāl tas nepieciešams šo personu attiecīgā ierobežojuma gadījumā."

4. Papildināt likumu ar 22.¹ pantu šādā redakcijā:

"22.¹ pants. Noteiktu darbu izmantošana tādu personu vajadzībām, kuras ir neredzīgas vai ar citādām lasīšanas grūtībām

(1) Persona, kura ir neredzīga vai ar citādām lasīšanas grūtībām, šā likuma izpratnē neatkarīgi no jebkādiem citiem funkcionēšanas ierobežojumiem ir persona, kas atbilst vismaz vienam no šādiem kritērijiem:

1) ir neredzīga;

2) ir ar redzes traucējumiem, kuru dēļ tā nespēj lasīt rakstu darbus tādā pašā mērā kā persona bez šādiem traucējumiem un kurus nevar mazināt tā, lai panāktu tādu redzes funkciju, kas ir līdzvērtīga tādu personu redzes funkcijai, kurām nav šādu traucējumu;

3) ir ar uztveres traucējumiem vai citādām lasīšanas grūtībām, kuru dēļ tā nespēj lasīt rakstu darbus līdzvērtīgi personām bez šādiem traucējumiem;

4) fizisku traucējumu dēļ nespēj noturēt grāmatu, rīkoties ar to, fokusēt skatienu vai kustināt acis tādā mērā, kāds parasti būtu nepieciešams lasīšanai.

(2) Kompetentā institūcija šā likuma izpratnē ir institūcija, kuras darbības mērķis nav peļņas gūšana un kura nodrošina izglītību vai piekļuvi informācijai personām, kuras ir neredzīgas vai ar citādām lasīšanas grūtībām. Par kompetentām institūcijām atzīstamas arī publiskas institūcijas un bezpeļņas organizācijas, kuras sniedz izglītības un informācijas piekļuves pakalpojumus personām, kuras ir neredzīgas vai ar citādām lasīšanas grūtībām, un šie pakalpojumi ir viena no minēto institūciju pamatdarbībām vai pienākumiem, vai viens no uzdevumiem, ko tās veic sabiedrības interesēs.

(3) Persona, kura ir neredzīga vai ar citādām lasīšanas grūtībām, vai persona, kas rīkojas tās labā, ievērojot šā likuma 18. panta otrās daļas noteikumus, bez autora atļaujas un atlīdzības samaksas drīkst sagatavot jebkādā formā izteikta izziņota rakstu darba, tostarp audioformātā, vai nošu rakstā izteikta muzikāla darba un šajos darbos ietverto ilustrāciju kopiju pielāgotā formātā tādas personas vajadzībām, kura ir neredzīga vai ar citādām lasīšanas grūtībām.

(4) Kompetentā institūcija bez autora atļaujas un atlīdzības samaksas, ievērojot šā likuma 18. panta otrās daļas noteikumus, nekomerciālos nolūkos drīkst:

1) sagatavot šā panta trešajā daļā norādīto darbu kopijas pielāgotā formātā izmantošanai tādas personas vajadzībām, kura ir neredzīga vai ar citādām lasīšanas grūtībām;

2) publiskot, padarīt pieejamu, izplatīt vai patapināt kopiju pielāgotā formātā Eiropas Savienības dalībvalstī dzīvojošai personai, kura ir neredzīga vai ar citādām lasīšanas grūtībām, vai Eiropas Savienības dalībvalstī dibinātai kompetentai institūcijai.

(5) Sagatavojot kopiju pielāgotā formātā, tās sagatavotājam ir pienākums ievērot darba neaizskaramību, izņemot gadījumus, kad darba pārveidošana nepieciešama, lai to padarītu pieejamu personām, kuras ir neredzīgas vai ar citādām lasīšanas grūtībām.

(6) Persona, kura ir neredzīga vai ar citādām lasīšanas grūtībām, un kompetentā institūcija ir tiesīga no jebkuras Eiropas Savienības dalībvalstī dibinātas kompetentās institūcijas iegūt kopiju pielāgotā formātā vai piekļūt tai.

(7) Latvijā dibināta kompetentā institūcija, kas veic šā panta ceturtajā vai sestajā daļā noteiktās darbības ar kopijām pielāgotā formātā attiecībā uz citās Eiropas Savienības dalībvalstīs dzīvojošām personām, kuras ir neredzīgas vai ar citādām lasīšanas grūtībām, vai Eiropas Savienības dalībvalstī dibinātām kompetentām institūcijām:

1) veic atbilstošus pasākumus, lai atturētu no kopiju pielāgotā formātā neatļautas reproducēšanas, izplatīšanas, publiskošanas un pieejamības sabiedrībai nodrošināšanas;

2) rīkojas ar darbiem un to kopijām pielāgotā formātā ar pienācīgu rūpību un veic ar tiem īstenoto darbību uzskaiti;

3) savā tīmekļvietnē vai izmantojot citus informācijas publiskošanas veidus publisko un atjaunina informāciju par to, kā tā pilda šīs daļas 1. un 2. punktā noteiktos pienākumus;

4) pēc pieprasījuma sniedz personām, kuras ir neredzīgas vai ar citādām lasīšanas grūtībām, citām kompetentām institūcijām vai autortiesību subjektiem šādu informāciju:

a) to darbu sarakstu, kuru kopijas pielāgotā formātā ir tās rīcībā, un pieejamiem šo darbu formātiem,

b) to kompetento institūciju nosaukumus un kontaktinformāciju, ar kurām tā veic kopiju pielāgotā formātā apmaiņu."

5. Papildināt 54. panta trešās daļas 2. punktu pēc skaitļa "22." ar skaitli "22.¹".

6. Papildināt informatīvo atsauci uz Eiropas Savienības direktīvām ar 12. punktu šādā redakcijā:

"12) Eiropas Parlamenta un Padomes 2017. gada 13. septembra direktīvas (ES) 2017/1564 par dažiem atļautiem konkrētu ar autortiesībām aizsargātu darbu un blakustiesību objektu izmantošanas veidiem tādu personu interesēs, kas ir neredzīgas, ar redzes traucējumiem vai ar drukas lasītspēju citu iemeslu dēļ, un ar kuru groza direktīvu 2001/29/EK par dažu autortiesību un blakustiesību aspektu saskaņošanu informācijas sabiedrībā."

Likums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā izsludināšanas.

Likums Saeimā pieņemts 2018. gada 6. decembrī.

Valsts prezidents *R. Vējonis*

Rīgā 2018. gada 12. decembrī

© Oficiālais izdevējs "Latvijas Vēstnesis"